

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО – НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА
ЕКОЛОГІЇ

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

освітньо-професійна програма Насінництво і насіннєзнавство
спеціальність Н1 Агрономія
галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна
медицина
другий (магістерський) рівень вищої освіти

ПОЛТАВА 2025

Наскрізна програма практики для здобувачів вищої освіти
за освітньо – професійною програмою «Насінництво і насіннєзнавство»
спеціальності Н1 Агрономія
рівень вищої освіти другий (магістерський)

Мова викладання державна

Розробники:

Маренич Микола – професор кафедри селекції, насінництва і генетики, д. с. - г. н.,
професор

Баган Алла – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с. - г. н., доцент

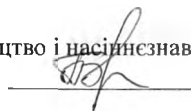
Шакалій Світлана – доцент кафедри рослинництва, к. с. - г. н., доцент

Бідаш Юрій - головний агроном ТОВ «Рост Агро», к. с.-г. н., старший науковий
співробітник

Воропін Олександр – керівник підрозділу відділу продажів насіння по регіону
Полтава, компанії ТОВ «Сингента», м. Полтава

Блоха Андрій - керівник відділу селекційних випробувань ТОВ «Монсанта насіння»,
м. Полтава

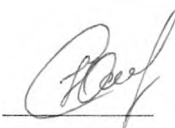
Гарант освітньої програми «Насінництво і насіннєзнавство»
«01» вересня 2025 року

Алла БАГАН

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри селекції, насінництва і генетики
протокол від 01 вересня 2025 р. № 1

Завідувач кафедри
селекції, насінництва і
генетики

Світлана ЮРЧЕНКО

Схвалено радою з якості вищої освіти
спеціальності Н1 Агрономія освітньої програми «Насінництво і насіннєзнавство»
протокол від 01 вересня 2025 р. № 1

Голова ради з якості вищої освіти
спеціальності Н1 Агрономія

Валентина ОНІПКО

© ПДАУ, 2025

ВСТУП

Наскрізна програма практики розробляється згідно освітньо-професійної програми Насінництво і насіннєзнавство та навчального плану підготовки студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності Н1 Агрономія.

Метою практики є набуття студентами вмінь використовувати методологію наукових досліджень; інтегрувати знання з різних галузей; набуття студентами здатності вирішувати завдання, що передбачають проведення дослідів; ознайомлення з виробничим процесом і технологічним циклом виробництва насіння і садивного матеріалу; відпрацювання вмінь розробляти і коригувати технології виробництва на перспективу.

Завдання практики:

- поглиблення, систематизація і закріплення знань, одержаних студентами в процесі навчання;
- ознайомлення та набуття навичок роботи з приладами, обладнанням і програмними продуктами в професійній діяльності;
- планування наукових досліджень в сфері агрономії;
- виховання відповідальності за результати своєї діяльності;
- аналіз та оцінювання перспектив розвитку у сфері виробництва насіння;
- закріплення та формування навичок прийняття самостійних рішень на певних ділянках роботи (чи з конкретних питань) у виробничих умовах;
- освоєння сучасних технологій і виробничих процесів та збір фактичного матеріалу для потреб галузі.

Пройходження практики сприяє формуванню: компетентностей:

загальних:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- ЗК2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК4. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК5. Здатність розробляти проєкти та управляти ними.
- ЗК6. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

спеціальних: *Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК), визначені стандартом вищої освіти спеціальності*

- СК1. Здатність керувати колективом, забезпечувати розвиток персоналу, толерантно сприймати соціальні, етнічні та культурні відмінності.
- СК2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасні проблеми, перспективи розвитку та науково-технічну політику в сфері агрономії.
- СК3. Здатність створювати нові технології та застосовувати сучасні технології агрономії, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технологій вирощування сільськогосподарських культур.
- СК4. Здатність оцінювати придатність земель для вирощування сільськогосподарських культур з урахуванням вимог щодо забезпечення кількості та якості продукції.

СК5. Здатність розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах на основі спеціалізованих концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у сфері агрономії.

СК6. Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям.

СК7. Здатність самостійно організовувати та проводити наукові дослідження з використанням загальноприйнятих методів і стандартів ґрунтових і рослинних зразків.

СК8. Здатність до розробки та викладання навчальних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.

Спеціальні (фахові, предметні компетентності (СК), визначені Університетом:

СК9. Здатність розробляти технології виробництва насіння і садивного матеріалу сільськогосподарських культур на основі аналізу ресурсів, правових аспектів та потреб галузі.

СК10. Здатність використовувати інформаційні технології для вирішення конкретних завдань в галузях агрономії.

Результати навчання: *Результати навчання (РН), визначені стандартом вищої освіти спеціальності*

РН1. Використовувати методологію наукових досліджень, спеціальні методи та інструменти експериментальних досліджень, сучасні методи обробки даних для розв'язання складних задач агрономії.

РН2. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання складних теоретичних та/або практичних задач і проблем агрономії.

РН3. Розробляти і реалізовувати економічно значущі виробничі і дослідницькі проекти в сфері агрономії з урахуванням наявних ресурсів та обмежень, технічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

РН4. Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію.

РН5. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження в сфері агрономії, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.

РН6. Оцінювати та аналізувати сучасний асортимент мінеральних добрив, хімічних засобів захисту рослин, продуктів біотехнологій з метою розробки науково обґрунтованих систем їхнього застосування.

РН7. Розробляти та реалізовувати проекти екологічно безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності.

РН8. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними, приймати ефективні рішення, оцінювати та порівнювати альтернативи, аналізувати ризики.

РН9. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення результатів професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері аграрних наук та продовольства.

РН10. Здійснювати ефективне управління персоналом і ресурсами, забезпечувати професійний розвиток персоналу, об'єктивно оцінювати результати діяльності колективу та внесок його учасників до цих результатів.

РН11. Здійснювати бізнесове проектування та маркетингове оцінювання виконання і впровадження інноваційних розробок.

РН12. Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, у тому числі за нечіткості цілей та невизначеності умов.

РН13. Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії.

Результати навчання (РН), визначені Університетом:

РН14. Володіти методичними основами фахового навчання з метою розробки та викладання навчальних дисциплін в закладах вищої і фахової передвищої освіти.

РН15. Вміти використовувати сучасні технології виробництва насіння і садивного матеріалу та впроваджувати новітні елементи технологій, враховуючи ресурсний потенціал підприємств і регіонів. Вміти розробляти і коригувати технології виробництва на перспективу.

1. ОПИС ПРАКТИК

Навчальним планом підготовки студентів освітньо-професійної програми Насінництво і насіннєзнавство другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності Н1 Агрономія денної форми здобуття освіти 2025 року набору передбачені наступні види практик (табл. 1).

Таблиця 1

Види, назви і обсяги практик студентів освітньо-професійної програми Насінництво і насіннєзнавство другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 201 Агрономія денної форми здобуття освіти

№ з/п	Назва практики	Семестр	Обсяг практики	
			кредитів ЄКТС	годин
Науково - дослідна практика				
1.	Науково - дослідна практика	2	10,5	315

Науково - дослідна практика

Метою науково - дослідної практики є формування знань та умінь з наукових основ насінництва та розсадництва сільськогосподарських культур, проведення спеціальних заходів для отримання високоякісного насіння та садивного матеріалу; планування обсягів насіння для потреб виробництва; набуття практичних навиків у майбутніх фахівців щодо визначення відповідності насіння і садивного матеріалу вимогам діючої нормативної документації.

Завдання науково – дослідної практики:

- ознайомлення із досягненнями і перспективами розвитку галузі насінництва;
- опанування технологічних процесів вирощування сільськогосподарських культур на насінницькі цілі;
- опанування заходів збереження сортової чистоти та сортової ідентичності під час розмноження насіння і садивного матеріалу сільськогосподарських культур;
- використання методик обліків і спостережень під час проведення досліджень у професійній діяльності;

- опанування методик проведення заходів насіннєвого контролю;
- ознайомлення із показниками продуктивності та якості продукції районованих сортів і гібридів сільськогосподарських культур;
- ознайомлення із технологічними процесами післязбиральної доробки насіння та видами насіннєвого контролю;
- підготовка майбутніх фахівців у галузі насінництва;
- вміння працювати із документацією підприємства та використовувати її під час написання наукових робіт;
- апробація наукових досліджень.

Проходження науково – дослідної практики сприяє формування компетентностей: загальних:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК4. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК5. Здатність розробляти проєкти та управляти ними.

ЗК6. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

спеціальних:

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК), визначені стандартом вищої освіти спеціальності

СК1. Здатність керувати колективом, забезпечувати розвиток персоналу, толерантно сприймати соціальні, етнічні та культурні відмінності.

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасні проблеми, перспективи розвитку та науково-технічну політику в сфері агрономії.

СК3. Здатність створювати нові технології та застосовувати сучасні технології агрономії, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технологій вирощування сільськогосподарських культур.

СК4. Здатність оцінювати придатність земель для вирощування сільськогосподарських культур з урахуванням вимог щодо забезпечення кількості та якості продукції.

СК5. Здатність розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах на основі спеціалізованих концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у сфері агрономії.

СК6. Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям.

СК7. Здатність самостійно організовувати та проводити наукові дослідження з використанням загальноприйнятих методів і стандартів ґрунтових і рослинних зразків.

СК8. Здатність до розробки та викладання навчальних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.

Спеціальні (фахові, предметні компетентності (СК), визначені Університетом:

СК9. Здатність розробляти технології виробництва насіння і садивного матеріалу сільськогосподарських культур на основі

аналізу ресурсів, правових аспектів та потреб галузі.

СК10. Здатність використовувати інформаційні технології для вирішення конкретних завдань в галузях агрономії.

Результати навчання: Результати навчання (РН), визначені стандартом вищої освіти спеціальності

РН1. Використовувати методологію наукових досліджень, спеціальні методи та інструменти експериментальних досліджень, сучасні методи обробки даних для розв'язання складних задач агрономії.

РН2. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання складних теоретичних та/або практичних задач і проблем агрономії.

РН3. Розробляти і реалізовувати економічно значущі виробничі і дослідницькі проекти в сфері агрономії з урахуванням наявних ресурсів та обмежень, технічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

РН4. Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію.

РН5. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження в сфері агрономії, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.

РН6. Оцінювати та аналізувати сучасний асортимент мінеральних добрив, хімічних засобів захисту рослин, продуктів біотехнологій з метою розробки науково обґрунтованих систем їхнього застосування.

РН7. Розробляти та реалізовувати проекти екологічно безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності.

РН8. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними, приймати ефективні рішення, оцінювати та порівнювати альтернативи, аналізувати ризики.

РН9. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення результатів професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері аграрних наук та продовольства.

РН10. Здійснювати ефективне управління персоналом і ресурсами, забезпечувати професійний розвиток персоналу, об'єктивно оцінювати результати діяльності колективу та внесок його учасників до цих результатів.

РН11. Здійснювати бізнесове проектування та маркетингове оцінювання виконання і впровадження інноваційних розробок.

РН12. Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, у тому числі за нечіткості цілей та невизначеності умов.

РН13. Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії.

Результати навчання (РН), визначені Університетом:

РН14. Володіти методичними основами фахового навчання з метою розробки та викладання навчальних дисциплін в закладах вищої і фахової передвищої освіти.

РН15. Вміти використовувати сучасні технології виробництва насіння і садивного матеріалу та впроваджувати новітні елементи технологій, враховуючи ресурсний потенціал підприємств і регіонів. Вміти розробляти і коригувати технології виробництва на перспективу.

2. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

2.1. Науково – дослідна практика

Зміст практики визначається з урахуванням особливостей проведення наукового – дослідження та бази практики і орієнтований на розробку пропозицій щодо розв’язання спеціалізованих завдань та проблем у сфері насінництва і насіннезнавства.

Зміст практики на базі суб’єктів господарювання, що ведуть сільськогосподарську діяльність.

Тема 1. *Характеристика місця проведення досліджень. Напрями проведення наукових досліджень.*

Структура підрозділу та напрями проведення наукових досліджень. Аналіз наукової діяльності підрозділу.

Тема 2. *Агроекономічний аналіз системи землеробства.*

Характеристика насінницьких посівів та дослідних ділянок. Аналіз та вимоги до проведення технологічних процесів вирощування сільськогосподарських культур на насінницьких посівах. Визначення потенційної урожайності сільськогосподарських культур.

Тема 3. *Аналіз системи насінництва сільськогосподарських культур.*

Особливості вирощування насіння сільськогосподарських культур за його категоріями. Особливості проведення сортового контролю на насінницьких посівах. Показники сортової чистоти (типовості) насіння за категоріями. Визначення посівних якостей насіння.

Тема 4. *Сортова агротехніка сільськогосподарських культур.*

Вимоги до проведення технологічних операцій на насінницьких посівах. Використання сільськогосподарської техніки на насінницьких посівах.

Тема 5. *Післязбиральна обробка та умови зберігання насіння.*

Визначення передзбиральної вологості насіння. Підготовка сховищ та умови зберігання насіння залежно від категорії.

Тема 6. *Проведення експериментальних досліджень та оприлюднення результатів дослідів.*

Підготовка матеріалів для публікації результатів проходження науково–дослідної практики у збірниках матеріалів конференцій або фахових виданнях.

Зміст практики на базі структурного підрозділу Університету, які здійснюють наукову, науково – дослідну роботу.

Тема 1. *Аналіз роботи науково–дослідної лабораторії.*

Основні функції та призначення науково–дослідної лабораторії. Опис наявного лабораторного обладнання. Контроль якості проведення досліджень. Порядок та періодичність контролю показників якості сільськогосподарської продукції. Аналіз роботи лабораторій на предмет дотримання вимог державних та міжнародних стандартів

Тема 2. *Характеристика лабораторного обладнання для проведення досліджень.*

Детальне вивчення лабораторного обладнання і шляхів його удосконалення. Порівняльний аналіз вітчизняного і закордонного обладнання з забезпечення лабораторних досліджень. Аналіз технічних можливостей для впровадження інноваційних досліджень на сільськогосподарських культурах.

Тема 3. Проведення лабораторних аналізів.

Опис методик, що використовують у лабораторії. Обґрунтування методик, обраних для використання при проведенні досліджень за тематикою кваліфікаційної роботи. Побудова структурно-логічної схеми проведення експериментальних досліджень.

Тема 4. Обробка та статистичний аналіз результатів проведення лабораторних досліджень.

Проведення лабораторних досліджень на зразках сільськогосподарської продукції. Розрахунок похибки вимірювань, статистичний аналіз результатів вимірювань, отримання математичних залежностей, що відображають досліджувані процеси та побудова відповідних моделей.

Тема 5. Проведення експериментальних досліджень та оприлюднення результатів дослідів.

Підготовка матеріалів для публікації результатів проходження науково-дослідної практики у збірниках матеріалів конференцій або фахових виданнях.

3. ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИК

Практика студентів освітньо-професійної програми Насінництво і насіннєзнавство другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності Н1 Агрономія проводиться на базах практики, які забезпечують виконання програм практики.

Базами практики можуть бути суб'єкти господарювання, незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, об'єкти структурних підрозділів Університету, а також бази за межами України за умови забезпечення ними виконання у повному обсязі програм практики.

Бази практики для проходження науково – дослідної практики визначаються з урахуванням змісту та особливостей проведення наукового дослідження, підготовки кваліфікаційної роботи. Базами практики можуть бути структурні підрозділи Університету, які здійснюють наукову, науково – дослідну роботу: Наукова лабораторія селекції озимої пшениці Навчально-виробничого підрозділу із селекції та насінництва, Науково-дослідна лабораторія якості зерна імені Г. П. Жемели.

Підприємства (установи, організації тощо), що залучаються для проведення науково – дослідної практики студентів, повинні відповідати наступним вимогам:

- наявність структурних підрозділів чи фахівців, напрям діяльності яких відповідає спеціальності Н1 Агрономія;
- здатність забезпечити виконання програми практики;
- забезпечення кваліфікованого керівництва практикою студентів;
- забезпечення належних умов для проходження практики на виробництві з дотриманням правил і норм безпеки праці, виробничої санітарії відповідно до законодавства;

- надання студентам на час проходження практики можливості працювати на штатних посадах, робота на яких відповідає програмам практики (за згодою керівника підприємства (установи, організації тощо) та за наявності відповідних вакансій);
- надання студентам права користуватися документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності підприємства (установи, організації тощо);
- можливість наступного працевлаштування випускників Університету (на загальних підставах, за наявності вакансій).

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики, є:

- розробка наскрізних і робочих програм практик;
- визначення баз практики;
- укладання договорів про проведення практики студентів між Університетом та підприємствами (установами, організаціями тощо);
- розподіл студентів за базами практики;
- підготовка для баз практики інформації про обсяги, зміст, період проведення практики студентів, потреби в обладнанні та матеріалах тощо;
- призначення керівників практики;
- складання індивідуальних завдань на практику;
- проведення настановчих зборів студентам;
- підготовка звітної документації за результатами проведення практики.

Відповідальність за організацію та проведення практики покладається на ректора Університету. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в Університеті здійснює керівник виробничої практики відділу практики та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників, в навчально-науковому інституті – директор, на кафедрах – завідувачі кафедр.

Функції організаторів, керівників та учасників практики визначаються Положенням про проведення практики студентів.

Науково - дослідна практика студентів проводиться у виробничих умовах в період, що забезпечує можливість виконання студентами всіх видів робіт згідно програми практики.

На початку практики керівник підприємства (установи, організації тощо) призначає керівника від бази практики, а також забезпечує проведення студентам-практикантам інструктажів з охорони праці, ознайомлення з правилами внутрішнього трудового розпорядку бази практики, порядком отримання документації та матеріалів. Керівником практики від бази практики повинен бути фахівець, який працює на постійній основі. Кількість студентів-практикантів, яка закріплюється за ним, не перевищує десяти осіб.

На студентів-практикантів, які проходять практику на підприємстві (установі, організації тощо), розповсюджується законодавство України про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства (установи, організації тощо). За наявності вакантних місць та за відповідності змісту роботи програмі практики,

вони можуть бути зараховані на штатну посаду.

Проходження науково-дослідної практики здійснюється на базі підприємств або структурних підрозділів Університету з урахуванням змісту й особливостей проведення наукового дослідження та підготовки кваліфікаційної роботи.

Керівник науково - дослідної практики від кафедри:

- розробляє методичне забезпечення практики студентів;
- забезпечує якість проходження практики студентів згідно з її програмою;
- розробляє та видає індивідуальні завдання студентам;
- контролює своєчасне прибуття студентів до баз практики;
- здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження;
- проводить консультації щодо опрацювання та узагальнення зібраного матеріалу;
- перевіряє щоденники, звіти з практики та оцінює результати її проходження студентами;
- подає на кафедру звіт керівника науково – дослідної практики;
- здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

Керівник практики від бази практики:

- здійснює безпосереднє керівництво практикою студентів-практикантів згідно з програмою практики;
- знайомить студентів-практикантів із правилами внутрішнього розпорядку та контролює їх дотримання;
- повідомляє керівнику практики від кафедри про порушення студентом-практикантом трудової дисципліни та внутрішнього розпорядку;
- контролює ведення щоденника, підготовку звіту студентом-практикантом;
- після закінчення практики складає відгук-характеристику на кожного студента-практиканта, де дає оцінку проходження практики.

Студенти, які проходять науково-дослідну практику, зобов'язані:

- з'явитися на настановчі збори з питань проходження практики та звітування за її результатами;
- пройти цільовий інструктаж з охорони праці;
- отримати документи для проходження практики;
- ознайомитися з програмою практики;
- отримати індивідуальні завдання у керівника практики від кафедри;
- своєчасно прибути на базу практики;
- дотримуватися на підприємстві (в установі, організації тощо) трудової дисципліни, правил внутрішнього трудового розпорядку, правил і норм охорони праці, цивільного захисту, пожежної безпеки та дій в надзвичайних ситуаціях;
- виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- підготувати звітну документацію з практики;
- своєчасно подати звіт з практики та захисти його перед комісією.

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИК І ОЦІНЮВАННЯ ЇХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Після закінчення періоду практики студенти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання. Форми звітності визначаються наскрізною та робочою програмами практики. До звітної документації відносяться щоденник практики, звіт з практики.

За результатами проходження науково – дослідної практики студентом подається звіт з практики разом зі щоденником на кафедру для реєстрації та керівнику практики від кафедри – для перевірки та оцінювання.

У щоденнику практики студент у хронологічному порядку відображає зміст виконуваної ним роботи під час практики з коротким її аналізом. Щоденник практики обов'язково підписується керівниками практики.

Вимоги до структури та обсягу звіту з практики наводяться у робочій програмі практики. Критерії оцінювання та схема нарахування балів з практики визначаються науково-педагогічними працівниками кафедри і вказуються у робочій програмі практики.

За підсумками науково-дослідної практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку. Диференційований залік з практики студентам денної форми здобуття освіти виставляється протягом перших двох теоретичних тижнів після її закінчення головою комісії із захисту звітів з практики.

Голова комісії підсумовує бали, нараховані керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики.

Керівником практики від кафедри нарахування балів здійснюється на підставі:

- оцінки результатів проходження практики студентом, наданої у відгуку-характеристиці керівника практики від бази практики;
- оцінки якості оформлення і змістовності наповнення щоденника та звіту з практики;
- оцінки виконання інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики.

Комісія із захисту звітів з практики нараховує бали за підсумками презентації студентом результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії.

Підсумкова оцінка знань, умінь та навичок студентів, набутих на практиці, визначається за 100-бальною, 4-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 2).

Таблиця 2

СИСТЕМА ОЦІНКИ

За 100-бальною шкалою	За шкалою ЄКТС	За 4-бальною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
1-34	F	

Студент має право оскаржити результати контрольних заходів за підсумками

виконання програми практики. Порядок оскарження результатів оцінювання студентів здійснюється відповідно Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, конференціях, круглих столах та інших заходах, а загальні підсумки – на вченій раді навчально – наукового інституту та Університету.